

Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej i ich wpływ na rozwój powiatu łańcuckiego

Fundusze Unii Europejskiej mają bardzo duży wpływ na rozwój powiatu łańcuckiego. Dzięki nim władze mogą zrealizować dużo więcej projektów. Te dodatkowe środki pozwalają na poszerzenie planów inwestycyjnych w powiecie. Umożliwia to lepszy postęp realizacji celów Polityki Regionalnej, która w swoich działaniach dąży do zmniejszenia zróżnicowania w rozwoju regionów.

Powiat łańcucki jest położony w centralnej części województwa Podkarpackiego, około 17 km od jego stolicy Rzeszowa. Zajmuje obszar 452 km² i liczy około 80 tys. mieszkańców, co daje mu 14 miejsce wśród powiatów województwa. Przoduje natomiast w gęstości zaludnienia, która wynosi 176 osób/km², gdzie średnia województwa wynosi 119 osób/km²¹. Jego stolicą jest miasto Łańcut, gdzie mieści się siedziba władz powiatowych, miejskich i gminnych. Na herbie i fladze widnieje wizerunek Świętego Michała Archanioła, który jest patronem powiatu.

Powiat łańcucki ma charakter rolniczo-przemysłowy, gdzie większość obszarów rolnych wykorzystana jest pod uprawy. Dominują tu gospodarstwa małe od 1 do 5 ha, dodatkowo jest tu coraz więcej gospodarstw agroturystycznych. Według danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie w rejestrze REGON na dzień 31 grudnia 2012 r. było zarejestrowanych 5518 podmiotów gospodarczych, z czego około 80% stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, pozostałe to spółki handlowe, spółki cywilne, spółdzielnie, fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne. Najwięcej podmiotów gospodarczych zajmuje się handlem

¹ Dane z Urzędu Statystycznego w Rzeszowie na dzień 31 grudnia 2012.

i naprawą pojazdów samochodowych, kolejna grupa to przetwórstwo, przemysł i budownictwo oraz transport.

W powiecie łańcuckim odbywa się wiele ciekawych imprez kulturalnych, poza tym władze pracują nad tym aby zachęcać turystów do odwiedzania tego regionu. Na jego obszarze znajduje się piękny zespół parkowo-zamkowy, Storczykarnia, Muzeum Gorzelnictwa, zagrody muzealne, a dla miłośników architektury sakralnej zabytkowe kościoły i liczne kapliczki. W celu promocji powiatu realizowane były projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Instrumentu Partnerstwa i Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina. Dzięki tym funduszom zorganizowano w 2006 roku Festiwal Tańca Ludowego, w ramach realizowanego projektu pn. „Festiwal tańców ludowych formą integracji mieszkańców powiatów: łańcuckiego, leżajskiego i stryjskiego”. Dofinansowanie wyniosło 253 873,78 zł, co stanowiło 75% wartości całego projektu. W wydarzeniu udział wzięły zespoły folklorystyczne z powiatu stryjskiego na Ukrainie, powiatu leżajskiego oraz powiatu łańcuckiego. Festiwal stał się nie tylko okazją do wymiany kulturalnej, ale również pozwolił na zaprezentowanie gościom piękna naszego regionu, z jego zabytkami, a także osiągnięciami w sferze pielęgnowania tradycji i kultury. Na podsumowanie przeprowadzonego festiwalu wydany został folder promujący nie tylko Międzynarodowy Festiwal Tańców Ludowych w Łańcucie, ale i kulturę, przyrodę oraz gospodarkę regionów. Dzięki kolejnym środkom z tego programu w 2008 roku zrealizowano drugi projekt pn. „Turystyka jako niewykorzystana szansa rozwoju”, dofinansowanie zostało przyznane w wysokości 221 550 zł, co stanowiło 78% całkowitego kosztu projektu. Głównym celem projektu było podejmowanie działań, które zmierzają do poszerzenia wiedzy na temat możliwości rozwoju turystyki, sposobu promocji jak również pozyskiwania środków oraz inwestorów. W wyniku realizacji projektu osiągnięto zakładane produkty, tj. zorganizowano i przeprowadzono: seminarium, Pokaz Tradycji Kulturalnych i Kulinarnych oraz konferencję podsumowującą. Na bazie zdobytej wiedzy

zostały również przygotowane materiały promocyjne takie, jak foldery, mapy i widokówki turystyczne, ulotki informacyjne oraz strona internetowa www.turystyka.powiat-lancut.com.pl, ukazująca atuty Ziemi Łańcuckiej na arenie międzynarodowej.

Infrastruktura drogowa jest ważnym elementem rozwoju powiatu, jest tu około 213 km dróg powiatowych. Dodatkowo, ich częścią jest droga tranzytowa E40. W zakresie modernizacji infrastruktury drogowo-mostowej pomagały środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Powiat łańcucki realizował kilka projektów, dzięki którym naprawiono nawierzchnię na drogach, zbudowano i odnowiono mosty, wybudowano chodniki dla pieszych, zabezpieczono osuwiska, likwidowano szkody spowodowane powodzią. Zwiększono komfort i bezpieczeństwo dla ich użytkowników. W sumie środki unijne przeznaczone na ten cel zamknęły się w kwocie około 11 mln zł.

W latach 2004–2013 powiat łańcucki otrzymał największe dofinansowanie ze środków unijnych na projekty związane z edukacją i infrastrukturą edukacyjną, była to kwota powyżej 17,5 mln zł. Dzięki nim między innymi przyznano stypendia dla młodzieży uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych. W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zrealizowano projekty dokształcające dla młodzieży, promujące poszerzenie swoich kwalifikacji w dziedzinach technicznych i zawodowych. Jeden z takich projektów nosił nazwę „Poszerz swoje kwalifikacje”. Celem projektu było zaoferowanie grupie uczniów szkół zawodowych Powiatu Łańcuckiego możliwości uzyskania uprawnień, podniesienia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w kursach kwalifikacyjnych: operator wózków widłowych z wymianą butli gazowych w wózkach podnośnikowych, płytkarz-glazurnik, obsługa kasy fiskalnej, florysta/florystka. Innym charakter miał projekt pn. „Nauka to potęgi klucz”. Jego celem było zaoferowanie uczniom możliwości podniesienia i uzupełnienia wiedzy w zakresie matematyki oraz języka angielskiego, zapewnienie opieki pedagogiczno-psychologicznej oraz doradztwa zawodowego w zakresie wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej. Projekty

realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego umożliwiły remonty i modernizację budynków, wprowadzenie E-usług w placówkach edukacyjnych umożliwiających wprowadzenie elektronicznej rekrutacji i e-dziennika oraz realizację projektu pn. „Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania” umożliwiający uczniom kształcenie praktyczne w przyszłościowych zawodach, poprzez przebudowę i wyposażenie laboratorium w nowoczesny sprzęt w budynku Powiatowego Centrum Kształcenia Praktycznego i Edukacji Zawodowej. Dzięki temu projektowi uczniowie mogą się kształcić praktycznie w przyszłościowych zawodach.

Kolejną grupą projektów, które w znaczącej kwocie wyróżniają się w budżecie powiatu są to projekty dotyczące aktywizacji osób bezrobotnych. Budżet projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wyniósł na przełomie lat 2004–2013 16 mln zł. Dzięki tym środkom opłacano staże, szkolenia, wyposażano stanowiska dla osób bezrobotnych jak również zapewniono jednorazowe dotacje dla osób podejmujących działalność gospodarczą. Działania te miały na celu podniesienie aktywności zawodowej, jak również zachęcenie przedsiębiorców do zatrudniania pracowników.

Projekty z udziałem dofinansowania z Unii Europejskiej obejmowały również zadania dotyczące stworzenia elektronicznego obiegu dokumentów w Starostwie Powiatowym. „System ten wychodzi naprzeciw oczekiwaniom ludzi aktywnych, dla których informacja zawarta na stronach internetowych jest informacją najszybszą i najłatwiej dostępną. Elektroniczny system obiegu dokumentów zintegrowany z portalem biuletynu informacji publicznej oraz wdrożonym podpisem elektronicznym jest nowoczesnym rozwiązaniem technicznym, na poziomie europejskim. Program zarządza informacją, dokumentacją i sprawami w urzędzie. System gwarantuje poprawę jakości usług, oszczędność czasu, poprawienie wizerunku urzędu oraz stwarza szansę na przyciągnięcie inwestorów, którzy łatwiej, szybciej i przede wszystkim na odległość zdobędą dokładną, merytoryczną informację o Po-

wiecie Łańcuckim”². W ramach tych działań została zmodernizowana w Starostwie Powiatowym i wybranych jednostkach organizacyjnych baza sprzętowa i programowa oraz dokonano zakup programu do elektronicznego obiegu dokumentów. Te działania mają służyć poprawie realizacji spraw, jak również jakości działania urzędników. Ze środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dofinansowano zadania, dotyczące modernizacji budynków Pomocy Społecznej i wprowadzeniu Systemu Informacji Przestrzennej, który jest dostępny na stronie internetowej mapy.powiatlancut.pl. Działa w oparciu o dane z serwera geodezyjnego i funkcjonuje w trzech częściach: moduł prezentowania danych przestrzennych w oparciu o cyfrowe mapy powiatu, moduł dla wykonawców robót geodezyjnych oraz moduł dla rzeczoznawców majątkowych

Wsparcie otrzymało również Centrum Medyczne w Łańcucie, które rozbudowało i wyremontowało oddziały. Dzięki projektowi pn. „Rozbudowa, nadbudowa oraz wyposażenie Oddziałów: Neurologicznego (Udarowego), chorób zakaźnych (leczenie neuroinfekcji) oraz Rehabilitacji Centrum Medycznego w Łańcucie Sp. z o.o.”. W ramach zaplanowanych działań utworzono kompleks neurologiczno-rehabilitacyjny z poszerzonym Oddziałem Udarowym i wydzielonym odcinkiem do diagnozy i leczenia neuroinfekcji, która jest pierwszą placówką tego typu w województwie Podkarpackim. Oddziały objęte projektem zostały wyposażone w specjalistyczną aparaturę medyczną, oddział zyskał dodatkową salę gimnastyczną oraz salę do fizjoterapii, gabinety psychologa i logopedy oraz wysokiej klasy sprzęt rehabilitacyjny³. Środki z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko zostały przeznaczone na zakup nowego ambulansu reanimacyjnego, z pełnym wyposażeniem. Centrum Medyczne przeprowadziło kompleksową informatyzację będącą elementem Podkarpackiego Systemu Informatyzacji Medycznej. System ten jest związany z łatwiejszym

² [Http://www.powiat-lancut.com.pl/?news=74](http://www.powiat-lancut.com.pl/?news=74).

³ [Http://www.cm-lancut.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&sub=0&menu=132&artykul=641&akcja=artykul](http://www.cm-lancut.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&sub=0&menu=132&artykul=641&akcja=artykul).

dostępem do usług zdrowotnych na terenie województwa. Również ma ułatwić wyszukiwanie informacji medycznych, poprawić jakość procesu leczenia i zwiększyć bezpieczeństwo pacjentów.

Podsumowując należy stwierdzić, że Fundusze Unii Europejskiej mają duży i bardzo pozytywny wpływ na rozwój Powiatu Łańcuckiego. Dzięki nim zrealizowano wiele planowanych inwestycji, które wpływają na poprawę wizerunku i atrakcyjności regionu. Poprawiło się bezpieczeństwo i komfort użytkowników dróg powiatowych. Działania sprzyjające wzrostowi zatrudnienia i tworzenia korzystnych warunków dla inwestorów wpłyną w przyszłości na szybszy i bardziej dynamiczny rozwój powiatu. Dobrze wykształcona młodzież stanie się atrakcyjna na rynku pracy co niewątpliwie przyczyni się do dalszego rozwoju regionu. W przyszłości zapewne pojawiają się kolejne cele do realizacji, a te niosą za sobą dalsze potrzeby w zakresie pozyskiwania środków z funduszy unijnych.